

RAČUNOVODSKO INFORMIRANJE

A. Uvod

Ta standard se uporablja pri sestavljanju računovodskih poročil za zunanje in notranje potrebe. Povezan je z računovodskimi načeli 158-166 (Kodeks računovodskih načel, 1995). Obdeluje

- a) opredeljevanje informiranja in računovodskega informiranja,
- b) uporabnike informacij v računovodskih poročilih,
- c) oblikovanje informacij v računovodskih poročilih,
- č) razkrivanje v računovodskih izkazih in drugih računovodskih poročilih,
- d) razkrivanje v prilogah k računovodskim poročilom,
- e) prevrednotovanje postavk v računovodskih poročilih ter
- f) uskupinjevanje računovodskih poročil.

Opredeljuje ključne pojme in vsebuje tudi pojasnila.

Ta standard se opira na Okvirna navodila za pripravljanje in predstavljanje računovodskih izkazov, ki spremljajo mednarodne računovodske standarde (MRS), MRS 1, 14, 31 in 34 ter ustrezne določbe drugih mednarodnih računovodskih standardov. Povezan je zlasti s slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) 20 in 23-30.

Standard (poglavje B) je treba brati skupaj z opredelitvami ključnih pojmov (poglavjem C), pojasnili (poglavjem Č) in Uvodom v slovenske računovodske standarde (2002).

B. Standard

a) Opredeljevanje informiranja in računovodskega informiranja

30.1. Računovodsko informiranje je predstavljanje računovodskih podatkov in računovodskih informacij uporabnikom. Kot takšno je končna stopnja knjigovodenja, računovodskega predračunavanja, računovodskega nadziranja in računovodskega proučevanja.

30.2. Računovodsko informiranje je del celotnega informiranja, potrebnega pri delovanju podjetja. Razlikuje se od finančnega informiranja, ki je zgolj informiranje o procesih in stanjih v zvezi s finančnim področjem nalog v podjetju; finančno informiranje prevzema in pogloblja le tisti del računovodskega informiranja, ki je usmerjen k finančnemu načinu razmišljanja, zato se širi tudi na področja, na katerih ni računovodskih podatkov.

30.3. Računovodsko informiranje je sestavina finančnega računovodstva, kadar obravnava ustaljene računovodske podatke, pomembne za prikazovanje celotnega podjetja ali njegovih razmerij z drugimi, sestavina stroškovnega računovodstva, kadar obravnava ustaljene računovodske podatke o podrobnostih z notranjega področja delovanja, in sestavina poslovnega računovodstva, kadar obravnava enkratne računovodske informacije za enkratne posebne potrebe posloводства.

30.4. Računovodsko informiranje je pomembno, kadar so njegov predmet računovodski podatki oziroma računovodske informacije za notranje potrebe pa tudi kadar so njegov predmet računovodske informacije za zunanje potrebe.

30.5. Prejemniki računovodskih podatkov oblikujejo na njihovi podlagi računovodske informacije, in to bodisi za svoje potrebe bodisi za potrebe drugih uporabnikov.

30.6. Računovodsko informiranje se izvaja z računovodskimi poročili, ki vsebujejo računovodske podatke in/ali računovodske informacije. Računovodska poročila so praviloma pisna, lahko pa so tudi ustna. Pisna računovodska poročila se lahko prikazujejo tudi na računalniških zaslonih.

b) Uporabniki informacij v računovodskih poročilih

30.7. Notranji uporabniki računovodskih informacij so

- izvajalci posameznih nalog v podjetju, ki morajo odločati o podrobnostih izvajanja,
- poslovodstvo v podjetju od najnižje ravni do uprave (ravnateljstva),
- upravljalni in nadzorni organi v podjetju ter
- zaposlenci v podjetju.

30.8. Zunanji uporabniki računovodskih informacij so

- lastniki podjetja, ki niso člani njegovih upravljalnih in/ali nadzornih organov (tudi možni vlagatelji kapitala),
- posojilodajalci (zlasti dajalci dolgoročnih pa tudi kratkoročnih posojil),
- dobavitelji (zlasti dajalci dolgoročnih blagovnih pa tudi kratkoročnih kreditov),
- kupci (zlasti glavni stalni kupci),
- država in
- javnost (tudi tekmeci).

30.9. Računovodska poročila, ki se predlagajo uporabnikom informacij v njih, so lahko obdobjna računovodska poročila ali občasna računovodska poročila. Obdobjna računovodska poročila se jim predlagajo v določenih časovnih presledkih, vsebujejo pa ustaljene računovodske podatke in/ali računovodske informacije, ki se nanašajo na obračunska obdobja. Občasna računovodska poročila pa se jim predlagajo v časovnih presledkih, ki niso določeni, ter vsebujejo računovodske podatke in/ali računovodske informacije za posebne namene.

30.10. Računovodska poročila so glede na namen informacij v njih pobudna, nadzorna ali informativna. Pobudna računovodska poročila so namenjena uporabnikom, ki sodelujejo pri odločanju o načrtovanju, pripravljanju izvajanja in izvajanju. Nadzorna računovodska poročila so namenjena uporabnikom, ki sodelujejo pri odločanju o nadziranju ali pripravljanju izvajanja. Informativna računovodska poročila pa so namenjena uporabnikom, ki morajo biti le na splošno informirani, a ne sodelujejo pri odločanju.

c) Oblikovanje informacij v računovodskih poročilih

30.11. Pogostnost zagotavljanja računovodskih informacij in njihova podrobnost sta določeni z mestom v zaporedju, prikazanim v SRS 30.7 in SRS 30.8. Sproti, torej najbolj pogosto, morajo biti na razpolago uporabnikom, ki so v SRS 30.7 navedeni na prvem mestu, najmanj pogosto pa uporabnikom, ki so v SRS 30.8 navedeni na zadnjem mestu. Najbolj podrobne morajo biti za potrebe prvih in najbolj zbirne za potrebe zadnjih.

30.12. Obsežnost potrebnih informacij je odvisna od vloge njihovega prejemnika pri odločanju. Če mora odločati, morajo računovodske informacije vsestransko pojasnjevati več možnosti in njihove posledice, če mora biti z dogajanjem, o katerem odločajo drugi, le okvirno seznanjen, pa so lahko zgolj splošne.

30.13. Računovodsko informiranje mora zagotavljati razumljive, bistvene, zanesljive in primerljive računovodske informacije. Bistvenost informacij je odvisna od njihove vrste in pomembnosti za različne uporabnike; stopnja bistvenosti iste informacije je torej lahko za različne uporabnike različna. Informacije so zanesljive, če ne vsebujejo pomembnih napak in pristranskih stališč ter zvesto predstavljajo pomembne pojave; biti morajo popolne in dovolj upoštevati potrebo po previdnosti. Informacije v letnih računovodskih izkazih so bolj zanesljive, če so ti izkazi revidirani. Primerljivost računovodskih informacij pa mora olajšati oblikovanje sodb na njihovi podlagi.

30.14. Pri računovodskem informiranju je treba upoštevati zahtevo po pravočasnem oblikovanju in predlaganju ustreznih računovodskih informacij za odločanje; če so prepozne, namreč niso več koristne. Upoštevati pa je treba tudi razmerja med stroški oblikovanja posamezne računovodske informacije in koristmi od nje.

30.15. Računovodsko informiranje se izvaja pisno, tudi na računalniškem zaslonu, ali ustno; ustno se sporočajo računovodski podatki ali računovodske informacije, ki že obstajajo v pisni obliki. Računovodske informacije se izražajo s števili in njihovimi pojasnili kot sestavinami računovodskih poročil. Glede na obdobje, na katero se nanašajo, so sestavine računovodskih predračunov ali računovodskih obračunov. Najbolj zbirne računovodske informacije so računovodski izkazi.

30.16. Notranji uporabniki računovodskih podatkov in računovodskih informacij so dolžni sodelovati s tistimi, ki jih pripravljajo; pri tem je treba upoštevati, kdo potrebuje računovodske podatke in računovodske informacije ter kdaj in za katere namene. Za resnično in pošteno računovodsko informiranje zunanjih uporabnikov odgovarja uprava (ravnateljstvo).

30.17. Pri oblikovanju računovodskih informacij je treba upoštevati predpostavke o nastanku poslovnih dogodkov, neomejenosti delovanja ter resnični in pošteni predstavitvi v razmerah spremembe vrednosti evra in sprememb posameznih cen, ne pa tudi hiperinflacije. Biti morajo predvsem razumljive, ustrezne, zanesljive in primerljive. Izbira in uporaba računovodskih usmeritev pa morata temeljiti na previdnosti, prednosti vsebine pred obliko in pomembnosti.

č) Razkrivanje v računovodskih izkazih in drugih računovodskih poročilih

30.18. Računovodske izkaze kot celoto sestavljajo

- bilanca stanja,
- izkaz poslovnega izida,
- izkaz gibanja kapitala,
- izkaz finančnega izida in
- razlagalna računovodska pojasnila.

Kot posamezen računovodski izkaz se šteje vsaka sestavina ne glede na to, ali je namenjena notranjim ali zunanjim potrebam.

30.19. Računovodsko poročilo zajema celoto računovodskih izkazov, posamezne računovodske izkaze, posamezne računovodske predračune ali računovodske obračune ali zgolj izbor računovodskih podatkov in/ali računovodskih informacij z ustreznimi pojasnili. Računovodska poročila so lahko občasna in obdobja (tudi letna).

30.20. Pri temeljnem letnem poslovnem poročanju velikih in srednjih podjetij ima bilanca stanja obliko, kot jo določa SRS 24.4, izkaz poslovnega izida obliko, kot jo določa SRS 25.5 ali 25.6, izkaz finančnega izida obliko, kot jo določa SRS 26.6 ali 26.9, izkaz gibanja kapitala pa poljubno obliko, ki omogoča predstavitev sprememb, obravnavanih v SRS 27. Pri temeljnem letnem poslovnem poročanju malih podjetij pa ima lahko bilanca stanja skrajšano obliko, kot jo določa SRS 24.9, obliko izkaza poslovnega izida enako kot velika in srednja podjetja, izkaz finančnega izida in izkaz gibanja kapitala pa se lahko opustita, če podjetja niso vključena v skupino, za katero se sestavljajo skupinski računovodski izkazi, ali če nimajo svojih vrednostnih papirjev na borzi. Podjetje lahko v skladu s svojimi potrebami znotraj zahtevane razčlenitve kategorij uvede tudi podkategorije.

30.21. Če se podjetje odloči v sredstvih javnega obveščanja objaviti povzetek letnega poročila, zadošča, da sta bilanca stanja in izkaz poslovnega izida objavljeni v obliki tehle povzetkov, ki omogočata ugotoviti istovetnost registracijskemu sodišču predloženih popolne bilance stanja in popolnega izkaza poslovnega izida za obravnavano obdobje:

Bilanca stanja

Sredstva

A. Stalna sredstva

- I. Neopredmetena dolgoročna sredstva
- II. Opredmetena osnovna sredstva
- III. Dolgoročne finančne naložbe

B. Gibljiva sredstva

- I. Zaloge
- II. Poslovne terjatve
- III. Kratkoročne finančne naložbe
- IV. Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina

C. Aktivne časovne razmejitve

Obveznosti do virov sredstev

A. Kapital

- I. Kapital in rezerve
- II. Prevrednotovalni popravki kapitala

B. Rezervacije

C. Obveznosti

- I. Finančne obveznosti
- II. Poslovne obveznosti

Č. Pasivne časovne razmejitve

Izkaz poslovnega izida

- Poslovni prihodki
- Poslovni odhodki
- + Finančni prihodki
- Finančni odhodki
- = Poslovni izid iz rednega delovanja
- + Izredni prihodki
- Izredni odhodki brez prevrednotovalnega popravka kapitala
- Prenos v prevrednotovalni popravek kapitala
- Davek iz dobička
- = Čisti poslovni izid poslovnega leta

30.22. Obliko drugih računovodskih poročil za zunanje potrebe določajo predpisi.

30.23. Obliko računovodskih izkazov in drugih računovodskih poročil za notranje potrebe določa akt podjetja.

30.24. Če računovodski podatki v računovodskih izkazih ali drugih računovodskih poročilih ne upoštevajo SRS 30.17, je to treba posebej povedati in utemeljiti. Izbira in uporaba računovodskih usmeritev morata temeljiti na previdnosti, prednosti vsebine pred obliko in pomembnosti. Opis pomembnih uporabljenih računovodskih usmeritev mora biti sestavni del tako objavljenih računovodskih izkazov kot tudi drugih računovodskih poročil.

d) Razkrivanje v prilogah k računovodskim poročilom

30.25. Priloge k računovodskim izkazom so razlagalna računovodska pojasnila, ki niso samostojen izkaz. Napačnega ali neustreznega izkazovanja postavk v bilanci stanja, izkazu poslovnega izida in/ali drugih računovodskih izkazih ne opravičijo niti še tako temeljiti opisi uporabljenih računovodskih usmeritev niti opombe in/ali pojasnila.

30.26. Podjetja vključujejo v priloge k računovodskim izkazom podkategorije kategorij, zahtevanih v obrazcih računovodskih izkazov. Pri temeljnem letnem poročanju so obvezna dodatna razkritja postavk v bilanci stanja, ki jih določajo SRS 24.15-24.30, postavk v izkazu poslovnega izida, ki jih določajo SRS 25.16-25.32, pa tudi razkritja, ki jih obravnavajo točke e poglavij B v SRS 1-19.

30.27. Podjetja, v katerih odloča o bilančnem dobičku skupščina, morajo v skladu z zakonom o gospodarskih družbah pri poročanju skupščini predstaviti

- a) čisti dobiček / izgubo poslovnega leta
- b) plus preneseni čisti dobiček / preneseno izgubo
- c) plus zmanjšanje kapitalskih rezerv
- č) plus zmanjšanje rezerv iz dobička
- d) minus povečanje rezerv iz dobička (i. zakonskih rezerv, rezerv za lastne deleže in statutarnih rezerv po sklepu uprave ob sestavljanju letnega poročila; ii. drugih rezerv iz dobička po odločitvi uprave in nadzornega sveta) ter
- e) bilančni dobiček / bilančno izgubo, ki ga/jo skupščina razporeja med delničarje, druge rezerve, prenos v naslednje leto in druge namene.

Odločitve skupščine se knjižijo v novem poslovnem letu, v nasprotju z odločitvami uprave (ravnateljstva) in nadzornega sveta, ki se upoštevajo že v postavkah bilance stanja in izkaza gibanja kapitala za obravnavano poslovno leto. Pri javni objavi letnega poročila pa morajo biti odločitve skupščine zajete v pojasnilih k računovodskim izkazom, tako da jih je mogoče proučevati in so na primer dividende upoštevane med obveznostmi in ne več kot sestavine kapitala.

Podjetja pojasnijo tudi morebitne potrebe v zvezi z ohranitvijo kupne moči kapitala ter s kritjem že obstoječih in predvidenih naložb, da bi bilo mogoče realneje presoditi, kolikšen del bilančnega dobička je mogoče razdeliti delničarjem.

30.28. Pri zunanjem poročanju morajo priloge k letnim računovodskim izkazom vsebovati vsaj kazalnike iz točk a in č iz SRS 29.29, iz točk a in č iz SRS 29.30, iz točk a, d, e in f iz SRS 29.31, iz točke a iz SRS 29.33 ter iz točk a in č iz SRS 29.34.

Pri notranjem računovodskem poročanju določa kazalnike in odmike akt podjetja.

30.29. Če je revidiranje računovodskih izkazov predpisano z zakonom, je priloga k njim tudi kratko revizijsko poročilo, priloga k drugim računovodskim poročilom pa je kakršnokoli daljše revizijsko poročilo o prostovoljno naročeni in opravljeni zunanji reviziji ali opravljeni notranji reviziji.

30.30. Če podjetje objavi povzetek letnega poročila, je obvezna navedba revizorja oziroma revizijskega podjetja, ki je opravil(o) revizijo, dopolnjena v oklepaju, če mnenje ni brez pridržkov, z oznako "mnenje s pridržki" oziroma "odklonilno mnenje".

30.31. Računovodski podatki o poslovnih skrivnostih se ne smejo dajati nepooblaščenim osebam.

e) Prevrednotovanje postavk v računovodskih poročilih

30.32. Pri sestavljanju računovodskih poročil je treba nameniti posebno pozornost splošnemu prevrednotovanju, ki je posledica spremembe vrednosti evra, in prevrednotovanju, ki je posledica sprememb cen oziroma vrednosti posameznih gospodarskih kategorij.

30.33. Splošno prevrednotovanje se opravi na koncu poslovnega leta le pri kapitalu, in sicer ločeno pri osnovnem kapitalu, kapitalskih rezervah, rezervah iz dobička, prenesenem čistem poslovnem izidu in dotedanjem splošnem prevrednotovalnem popravku kapitala, ki se nanaša na te postavke. Opravi se na način, ki zagotavlja ohranitev njihove realne vrednosti, izražene v evrih. Za kritje razlike v kapitalu se izjemoma lahko uporabi tudi prevrednotovalni popravek osnovnih sredstev in dolgoročnih finančnih naložb, vsa preostala razlika pa bremeni kot izredni odhodek poslovnega izida pred ugotovitvijo čistega poslovnega izida. V letnem računovodskem poročilu oziroma razkritjih v prilogah k računovodskim izkazom je treba pojasniti izvedbo splošnega prevrednotovanja ločeno po kategorijah kapitala.

30.34. S splošnim prevrednotovanjem kapitala se uresničuje finančno pojmovanje kapitala, po katerem se čisti dobiček doseže samo takrat, kadar so denarno izražena sredstva po odbitku dolgov in odštetju vseh izplačil kapitala lastnikom oziroma po prištetju vseh novih vplačil v kapital v obračunskem obdobju na koncu obračunskega obdobja večja od denarno izraženih sredstev po odbitku dolgov na začetku obračunskega obdobja. Podjetje ohrani kapital, če ima na koncu obračunskega obdobja toliko kapitala, kolikor ga je imelo na začetku obračunskega obdobja, pod pogojem, da je njegova kupna moč, izražena v evrih, na začetku in na koncu obračunskega obdobja enaka. Vsak znesek nad ravniho, potrebno za ohranjanje kapitala, ki je obstajal na začetku obračunskega obdobja ali ob njegovem začetnem povečanju, je čista izguba.

30.35. Prevrednotovanje sredstev oziroma dolgov se opravi na koncu poslovnega leta ali med njim zaradi okrepitve ali oslabitve sredstev oziroma okrepitve ali oslabitve dolgov. Pri tem se njihove knjigovodske vrednosti prilagodijo iztržljivi vrednosti kot pošteni vrednosti. Hkrati s povečanjem vrednosti sredstev se prehodno poveča posebni prevrednotovalni popravek kapitala; če pa je pred tem prišlo iz istega naslova do prevrednotovalnih odhodkov, jih je treba najprej odpraviti. Hkrati z zmanjšanjem vrednosti sredstev se pojavijo prevrednotovalni odhodki; če pa je pred tem prišlo iz istega naslova do povečanja posebnega prevrednotovalnega popravka kapitala, je treba najprej izrabiti možnosti v tem okviru. Hkrati s povečanjem vrednosti dolgov se pojavljajo prevrednotovalni odhodki; če pa je pred tem prišlo iz istega naslova do povečanja posebnega prevrednotovalnega popravka kapitala, je treba najprej izrabiti možnosti v tem okviru. Hkrati z zmanjšanjem vrednosti dolgov se pojavljajo prevrednotovalni prihodki; če pa je pred tem prišlo iz istega naslova do povečanja posebnega prevrednotovalnega popravka kapitala, ga je treba najprej obnoviti. V letnem računovodskem poročilu oziroma v razkritjih v prilogah k računovodskim izkazom je treba pojasniti izvedbo posebnega prevrednotovanja ločeno po vrstah sredstev oziroma dolgov.

30.36. Podrobnosti prevrednotovanja posameznih kategorij obravnavajo točke č poglavij B v SRS 1-19. Pri računovodskem poročanju je treba upoštevati vse zahteve po razkritjih, ki jih vsebujejo ustrezni slovenski računovodski standardi.

30.37. Če letni indeks cen, s katerim se izraža inflacija, preseže 40%, se šteje, da so razmere hiperinflacijske. V takšnih razmerah je treba poleg izkaza poslovnega izida po SRS 25 sestaviti še dodaten izkaz, v katerem so prikazani prihodki in odhodki, preračunani po mesecih z ustreznimi indeksi cen v zneske, izražene s kupno močjo denarja ob koncu obračunskega obdobja. Računovodsko poročanje v takšnih okoliščinah bo obravnaval posebni slovenski računovodski standard, ki bo sprejet, če bodo nastale takšne okoliščine.

f) Uskupinjevanje računovodskih poročil

30.38. Skupino povezanih podjetij sestavljajo

- nadrejeno podjetje,
- podrejena podjetja, odvisna od njega zaradi njegovega deleža v njihovem kapitalu ali prevladujočega vpliva iz drugih razlogov,

lahko pa tudi

- pridružena podjetja, v katerih ima nadrejeno podjetje pomemben, ne pa tudi prevladujoč vpliv, in
- skupaj obvladovana podjetja.

30.39. Za skupino povezanih podjetij se sestavljajo celota računovodskih izkazov, posamezni računovodski izkazi, posamezni računovodski predračuni in računovodski obračuni ali zgolj izbor računovodskih podatkov in/ali računovodskih informacij z ustreznimi pojasnili. Skupinska računovodska poročila so lahko občasna in obdobja (tudi letna).

30.40. Iz uskupinjevanja so izključena

- podrejena podjetja, ki jih namerava nadrejeno podjetje usmerjati le začasno, ker jih ima v svoji lasti zgolj z namenom, da jih bo v bližnji prihodnosti odtujilo, in
- podrejena podjetja, poslujoča znotraj strogih dolgoročnih omejitev, ki pomembno zmanjšujejo njihovo zmožnost, da bi svoja sredstva prenesla na nadrejeno podjetje,

lahko pa tudi

- nepomembna pridružena podjetja ter pridružena podjetja in skupaj obvladovana podjetja, katerih vključitev bi zahtevala nesorazmerno veliko dela in stroškov.

30.41. V primeru nadrejenega podjetja in njemu podrejenih podjetij gre za popolno uskupinjevanje. Pridružena podjetja, v katerih ima sestavljavec skupinskih računovodskih poročil pomemben, ne pa tudi prevladujoč vpliv, se upoštevajo po kapitalski metodi, razen če je pridobil in ohranja finančne naložbe zgolj z namenom, da jih bo v bližnji prihodnosti odtujilo. Skupaj obvladovana podjetja upošteva sestavljavec računovodskih poročil kot podvižnik (pogodbena stranka pri skupnem podvigu) po metodi sorazmernega uskupinjevanja ali uskupinjevanja po kapitalski metodi.

30.42. Skupinska računovodska poročila se sestavljajo, kot da bi šlo za eno samo podjetje. Iz njih se izločajo vsa poslovna in finančna razmerja med podjetji v skupini, posebej pa se izkazujeta tudi kapital manjšinskih lastnikov in čisti poslovni izid manjšinskih lastnikov. Poglavje 9 Uvoda v slovenske računovodske standarde vsebuje določbe o popolnem uskupinjevanju, o uskupinjevanju po kapitalski metodi in o sorazmernem uskupinjevanju. Točke d poglavij B v SRS 1-20 in 23 vsebujejo določbe o uskupinjevanju posameznih kategorij, v SRS 24-27 pa določbe o uskupinjevanju posameznih računovodskih izkazov.

30.43. Pri računovodskem poročanju o skupinskih računovodskih izkazih je treba posvetiti posebno pozornost pojasnjevanju njihove izrazne moči v primerjavi z izrazno močjo izvirnih računovodskih izkazov upoštevanih podjetij.

C. Opredelitve ključnih pojmov

30.44. V tem standardu je uporabljenih nekaj izrazov, ki jih je treba razložiti in tako opredeliti ključne pojme.

- a) **Računovodski podatek** je vložek v računovodsko obravnavanje, lahko pa tudi posledek tega obravnavanja. Izraža nevtralno dejstvo.
- b) **Računovodska informacija** je posledek računovodskega obravnavanja podatkov. Je problemsko usmerjena in kot taka podlaga za odločanje. Lahko ima obliko postavk v računovodskih izkazih ali drugih računovodskih poročilih.
- c) **Računovodski izkaz** je urejen prikaz učinka računovodskega obravnavanja podatkov. Vse skupine postavk v njem kot celota in/ali posamezne skupine postavk v njem so računovodske informacije, posamezne postavke v njem pa praviloma računovodski podatki.
- č) **Računovodsko poročilo** je skupek sporočil, ki vsebujejo ocene, pojasnila in razlage predračunskih in obračunskih podatkov. Lahko je predračunsko poročilo ali obračunsko poročilo; vsako od njiju je lahko predloženo ali sprejeto, pobudno nadzorno ali informativno.
- d) **Ustreznost računovodskega informiranja** je lastnost, značilnost tega informiranja, da po vsebini, obliki, času in načinu sporočanja zadovoljuje potrebe uporabnikov.
- e) **Pomembnost računovodskega informiranja** je lastnost, značilnost tega informiranja, da vpliva na presojanje in/ali odločanje; tak(e) vpliv(e) je treba posebej razkriti.
- f) **Gospodarnost računovodskega informiranja** je lastnost, značilnost tega informiranja, da koristi od njega presegajo stroške zaradi njega.
- g) **Razkrivanje znotraj računovodskega informiranja** je predstavljanje, ki zagotavlja poštene informacije in ne zbuja nobenih pomislekov v zvezi z računovodskimi podatki, s katerimi seznanja uporabnike.

Č. Pojasnila

30.45. Namen računovodskega informiranja je omogočati uporabnikom računovodskih informacij, da kar najbolj presojujejo, ocenjujejo, sklepajo in odločajo. Pri računovodskem informiranju se prenašajo informacije med odločevalnim in izvajalnim področjem nalog v podjetju pa tudi med podjetjem in uporabniki zunaj njega. Tako je računovodsko informiranje temeljnega pomena za spoznavanje bistva gospodarskih kategorij in pojavov, povezanih s poslovanjem. Ureditvev računovodskega informiranja zagotavlja smotrne tokove in načine prejemanja in prenašanja računovodskih podatkov in/ali računovodskih informacij uporabnikom.

30.46. Računovodski podatki izvirajo predvsem iz knjigovodenja in/ali računovodskega predračunavanja, računovodske informacije pa so običajno plod več delov računovodenja.

Posebej pomembne so računovodske informacije, ki se pojavljajo v določenih vnaprej znanih časovnih presledkih in na predpisanih obrazcih računovodskih izkazov. Prav tako so pomembna tudi različna redna ali posebna računovodska poročila s pojasnili in razlagami ocen, sklepov, predlog in pobud.

Temeljni pogoj za računovodsko informiranje v ožjem pomenu sta zbiranje in obdelovanje podatkov znotraj računovodenja. Računovodsko informiranje v ožjem pomenu torej že po svoji naravi vpliva tudi na računovodsko informiranje v širšem pomenu.

30.47. Resnično in pošteno računovodsko informiranje je sporočanje zanesljivih in preverjenih dejstev v celoti pa tudi vseh smotrnih obvestil in razlag brez kakršnihkoli vnaprejšnjih mnenj in predsodkov. Pri tem je treba uporabnike seznaniti z vsemi potrebnimi razkritji brez kakršnegakoli namena zbuja pri njih dvom in/ali jih zavajati v zmoto.

30.48. Nekatere zahteve v zvezi s sestavljanjem računovodskih poročil, kot sta pravočasnost in gospodarnost, utegnejo ogroziti druge zahteve v tej zvezi, zlasti ustreznost, popolnost, preverjenost in zanesljivost. Ker pa je pri sprejemanju poslovnih odločitev, posebno izvajalnih, pa tudi pri nadziranju njihovega izvajanja pravočasnost odločilnega pomena, se zaradi varnosti še vedno uporabljajo tudi začasni računovodski podatki in začasne računovodske informacije. Njihova nepopolnost pa tudi netočnost se sicer začasno dopuščata pri poročanju poslovodstvu, vendar ju je treba jasno razkriti.

30.49. Različni notranji in zunanji uporabniki računovodskih podatkov in računovodskih informacij imajo tudi svoje posebne interese. Te je treba upoštevati in se jim kar najbolj prilagajati, vendar se pri tem nikakor in nikoli ne smejo ogrozati pravice vseh uporabnikov do popolnega in bistvenega informiranja. V središču zanimanja poslovodstva, nekoliko manj podrobno in manj pogosto pa tudi članov upravljalnih in nadzornih organov, ki so pglavitni uporabniki, so računovodske informacije o sprotni in končni plačilni sposobnosti, o finančnem položaju podjetja in o donosnosti poslovanja, razčlenjene po sestavinah.

Prinašalce kapitala in sedanje pa tudi možne vlagatelje kapitala zanimajo zlasti velikost in ustaljenost donosa v obliki dividend ali deležev v čistem dobičku, politika delitve čistega dobička, dolgoročna čista dobičkonosnost podjetja in kakovost uprave (ravnateljstva).

Banke in druge financerje v vlogi dajalcev dolgoročnih posojil zanima predvsem sposobnost podjetja za redno odplačevanje posojil ter v zvezi s tem dolgoročna donosnost sredstev, finančni položaj in kakovost uprave (ravnateljstva).

Dobavitelje v vlogi dajalcev dolgoročnih kreditov zanimata predvsem dolgoročna donosnost sredstev in kakovost uprave (ravnateljstva).

Zaposlence in njihove interesne skupnosti zanimajo predvsem čista dobičkonosnost poslovanja in stopnja udeležbe zaposlencev v dobičku, s tem pa možnosti njihovih zaslužkov in socialnih prejemkov, ter dolgoročne možnosti za zaposlitev in kakovost uprave (ravnateljstva).

Banke in druge dajalce kratkoročnih posojil ter dajalce kratkoročnih blagovnih in drugih kreditov zanimata sprotna plačilna sposobnost podjetja in njegov finančni položaj.

Glavne stalne kupce zanimajo zlasti dolgoročna donosnost sredstev ter s tem možnost ohranjanja ustaljenega poslovanja, finančni položaj in kakovost uprave (ravnateljstva).

Za tekmece je računovodsko informiranje zanimivo iz dveh nasprotujočih si razlogov: da bi ugotovili, kolikšna je možnost, da kupijo podjetje, in kolikšna je možnost, da podjetje kupi nje. V zvezi s tem jih zanimajo predvsem čista dobičkonosnost, finančni položaj in kakovost uprave (ravnateljstva).

Državo (tudi vsako njej podrejeno raven) in njene organe zanimajo zlasti razmeščenost dejavnikov, tudi zaposlencev, ter uživanje posebnih pravic zaradi monopolnega položaja ali naravne rente, kar je povezano z uvajanjem dajatev.

Javnost, predvsem v kraju, v katerem podjetje deluje, želi iz računovodskih informacij ugotavljati, ali podjetje ogroža človekovo okolje in če ga, kako to ogrožanje omejiti ali preprečiti, ter kakšne so gospodarske in finančne možnosti podjetja za pomoč pri reševanju krajevnih problemov in v zvezi z zaposlovanjem. Zaradi tega zanimata javnost predvsem dobičkonosnost poslovanja in finančni položaj podjetja.

30.50. K razvijanju računovodskega informiranja pomembno prispevajo usklajevanje računovodskih standardov lastne države in držav, s katerimi podjetje posluje, z mednarodnimi računovodskimi standardi pa tudi druge usklajevalne dejavnosti v računovodenju ter v primerih, ko se dovoljujejo različne rešitve, pojasnila, kje so razlike.

30.51. Upravičenost in smotrnost računovodskega informiranja sta odvisni od uporabnosti računovodskih podatkov in računovodskih informacij, ki jih zagotavlja računovodsko informiranje, ter možnosti za njihovo uporabo. Zaradi tega je nujno navezovanje (po možnosti neposrednih) stikov med dajalci računovodskih podatkov in računovodskih informacij ter njihovimi uporabniki.

30.52. Računovodski podatki in računovodske informacije so uporabni samo, če so resnični in pošteni, k čemur naj bi močno pripomogli tudi slovenski računovodski standardi. Pri tem ima revidiranje računovodskih izkazov ali širše računovodenja nepogrešljivo vlogo nepristransko presojati, ali in koliko je računovodsko informiranje usklajeno s takimi sodili.

D. Datuma sprejetja in začetka uporabe

30.53. Ta standard je sprejel strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 21. septembra 2001. Minister za finance je dal soglasje k njemu. Podjetja, ki imajo poslovno leto enako koledarskemu, ga začnejo uporabljati s 1. januarjem 2002, preostala podjetja pa s prvim poslovnim letom, ki se začne po tem datumu. Z uveljavitvijo tega standarda preneha veljati SRS 30 - Računovodsko informiranje (1993).